

Baltijos jūros patariamiosios tarybos (toliau – BSAC) rekomendacijos dėl žvejybos Baltijos jūroje 2025 m.

BSAC rekomenduoja nustatyti 2025 m. Baltijos jūros išteklių sužvejojamų žuvų kiekius pagal toliau pateiktoje lentelėje nurodytas vertes. Skirtingų nuomonių atveju konkrečiai mažumos pozicijai pritariančių narių sąrašas nurodomas kaip išnaša. Rekomendacijos visiems ištekliams suformuluotos ir dėl jų susitarta atidžiai įvertinus mokslines konsultacijas.

Ištekliai	Tarptautinės jūrų tyrinėjimo tarybos (toliau – ICES) rekomendacijos dėl žvejybos galimybių 2025 m. ¹	BSAC rekomendacija dėl ES bendro leidžiamo sužvejoti kiekio (BLSK) 2025 m.	BSAC mažumos pozicijos dėl BLSK 2025 m.	
Menkių 22–24 pakvadračiuose	24 t (verslinės ir pramoginės žvejybos laimikiai)	Atsargumo principas	Priegaudos BLSK 340 t (2024 m. priegaudos BLSK perkėlimas)	<ul style="list-style-type: none"> • 0 t² • 340 t (tik naudojant pasyvius žvejybos įrankius)³
Menkių 25–32 pakvadračiuose	0 t (rekomendacijos sąlygų perkėlimas)	Atsargumo principas	Priegaudos BLSK 595 t (2024 m. priegaudos BLSK perkėlimas)	<ul style="list-style-type: none"> • 0 t⁴ • 595 t (tik naudojant pasyvius žvejybos įrankius)⁵
Plekšnių 22–32 pakvadračiuose	21–23 pakvadračiai: 20 062 t (+16 % lyginant su ankstesne rekomendacija) 24–32 pakvadračiai: 5 303 t (+18 %) 22–32 pakvadračiai: 20 079 t	21–23 pakvadračiai: Didžiausio galimo tausios žvejybos laimikio (MSY) metodas 24–32 pakvadračiai: Didžiausio galimo tausios žvejybos laimikio (MSY) metodas	22–32 pakvadračiai: 20 079 t (didžiausio galimo tausios žvejybos laimikio (MSY) metodas)	<ul style="list-style-type: none"> • Pirmenybė teikiama abiejų Baltijos jūros menkių išteklių apsaugai ir atkūrimui nustatant plekšnių BLSK gerokai mažesnį nei 7 106 t⁶ • 7 106 t (tik naudojant pasyvius žvejybos įrankius)⁷
Silkių 30–31 pakvadračiuose	Rekomendacija atidedama iki rugsėjo		netaikoma	netaikoma

---

¹ Atkreipkite dėmesį, kad nuoroda daroma tik į ICES svarbiausias rekomendacijas. Išsamesnės informacijos ir duomenų ieškokite ICES rekomendacijų skyriuje „Su rekomendacija susiję klausimai“.

² „BalticWaters“, Baltijos upinių lašišų asociacija, Koalicija „Švari Baltija“ (CCB), Suomijos gamtos apsaugos asociacija (FANC), Žuvininkystės sekretoriatas, Pasaulinio gamtos fondas (WWF). Bendra NVO rekomendacija [Bendros NVO rekomendacijos dėl žvejybos galimybių Baltijos jūroje 2025 m. – „FishSec“](#)

³ Europos mažo poveikio žvejybos laivų organizacija (LIFE)

⁴ „BalticWaters“, Baltijos upinių lašišų asociacija, CCB, FANC, Žuvininkystės sekretoriatas, WWF

⁵ LIFE

⁶ „BalticWaters“, Baltijos upinių lašišų asociacija, CCB, Europos žvejų aljansas (EAA), DAFV, FANC, Žuvininkystės sekretoriatas, WWF

⁷ LIFE

Rygos įlankos silkų 28.1 pakvadratyje:	30 394 t – 45 235 t <i>(+ 10 % lyginant su ankstesne rekomendacija)</i>	ES daugiameis Baltijos jūros regiono planas (MAP)	41 635 t (Paskaičiavimas paskaičiavimas valdomam regionui pagal MAP F _{MSY}) ⁸	<ul style="list-style-type: none"> • ≤ 32 796 t Apsvarstykite nustatyti BSLK F_{MSY} ribose ar žemiau apatinės F_{MSY} ribos, kad padidintumėte ekosistemos atsparumą⁹ • 32 796 t¹⁰
Silkų 25–29, 32 pakvadratyje	95 340 t – 125 344 t <i>(+129 % ir 139 % lyginant su ankstesne rekomendacija)</i>	ES daugiameis planas (MAP)	Iš viso BLSK: 125 344 t (ES MAP) ES BLSK = Visas BLSK - 9,5 % Rusijos dalies + 861 t – 3263 t = 111 034 t	<ul style="list-style-type: none"> • Netaikoma – dėl pablogėjusios išteklių būklės ir didelio neapibrėžtumo kai kurie OIG nariai negali pateikti kiekybinės rekomendacijos dėl sužvejojamų žuvų kiekio, tačiau žvejybos intensyvumas turėtų būti sumažintas iki minimumo¹¹ • 48 442 t ES BLSK (20 % ES BLSK padidėjimas)¹² • Visas BLSK 95 340 t = ES BLSK 87 144 t¹³
Silkų 22–24 pakvadratyje	0 t <i>(rekomendacijos sąlygų perkėlimas)</i>	Didžiausio galimo tausios žvejybos laimikio (MSY) metodas ir atsargumo priemonės	788 t priegaudos BLSK (perkeltas)	0 t¹⁴

⁸ Paskaičiavimas pagal formulę pateiktą ICES rekomendacijoje: 39 233 tonos (MAP F_{MSY}) – 861 tonos (Rygos įlankos silkės 28.2 pakvadratyje) + 3 263 tonos (centrinis Rygos įlankos silkų išteklius) = **41 635 tonos**

⁹ „BalticWaters“, Baltijos upinių lašišų asociacija, CCB, EAA, DAFV, FANC, Žuvininkystės sekretoriatas, WWF

¹⁰ LIFE

¹¹ „BalticWaters“, Baltijos upinių lašišų asociacija, CCB, EAA, DAFV, FANC, Žuvininkystės sekretoriatas, WWF

¹² LIFE

¹³ Švedijos pelaginės žvejybos federacija PO (SPFPO)

¹⁴ „BalticWaters“, Baltijos upinių lašišų asociacija, CCB, FANC, Žuvininkystės sekretoriatas, WWF

Šprotų 22–32 pakvadr ačiuose	130 195 t – 169 131 t (-32 % <i>lyginant su ankstesne rekomendacija</i>)	ES daugiameis Baltijos jūros regiono planas (MAP)	<ul style="list-style-type: none"> • Perkeltas 2024 m. ES BLSK 201 000 t¹⁵ • Visas BLSK 169 131 t (MAP Fupper) ES BLSK = Visas BLSK - 10,08 % Rusijos dalis = 152 083 t¹⁶ 	<ul style="list-style-type: none"> • < 117 071 t. Dėl susimainymo su sumažėjusiais silkų ištekliais vidurinėje Baltijos jūros dalyje kai kurie OIG nariai negali pateikti kiekybinės rekomendacijos dėl sugaunamo kiekio, tačiau BLSK turėtų būti nustatytas mažesnis nei apatinė FMSY riba¹⁷ • ES BLSK 73 566 t (0,5 FMSY)¹⁸ • Visas BLSK 130 195 t (apatinė ES MAP FMSY riba) ES BLSK (-10,08 % Rusijos dalis) = 117 072 t¹⁹
Lašių 22–31 pakvadr ačiuose	0 lašių (<i>rekomendacijos sąlygų perkélimas</i>) Jei žvejyba jūroje gali būti apribota iki esamos pakrantės žvejybos migracijos neršto metu (nuo gegužės pradžios iki rugpjūčio pabaigos) Botnijos įlankoje, bendras jūros laimikis (verslinės ir pramoginės žvejybos) šiame rajone turi būti ne daugiau nei 40 000 lašių 2025 m.	Atsargumo principas	Vadovaujantis rekomendacija, 0 kiekis mišrių išteklių žvejyboje jūroje ir 40 000 lašių Botnijos įlankoje ir Alandų jūroje pramoginei ir verslinei žvejybai	<ul style="list-style-type: none"> • Žvejams nustatytas vienos lašišos (išskyrus neseniai neršti pradėjusias lašišas) kiekio limitas vienam žvejui per dieną į pietus nuo 59.30 šiaurės platumos, adaptyvus ekosistemomis grindžiamas valdymo planas²⁰ • Netaikoma – rekomendacija atidėta iki 2024 m. rugsėjo, kai bus prieinama per vasarą surinkta informacija apie neršiančias žuvis²¹
Lašių 32 pakvadr atyje	9 440 lašių (-20 %) atitinka 8 118 iškraunamų lašių	Atsargumo principas	8 118 lašių	≤ 8 118 lašių ²²

Prašome atkreipti dėmesį, kad rekomendacijos yra susijusios tik su reguliuojamų rajonų BLSK, o ne skirtingų išteklių komponentais. Toliau tekste išsamiau paaiškinta, kaip buvo parengtos rekomendacijos dėl kiekvieno išteklio.

¹⁵ Nacionaliniai žuvų produktų gamintojų rūmai Lenkijoje, Žuvų produktų gamintojų organizacija „Bałtyk“ Lenkija, Žvejų ir žuvies perdirbėjų asociacija „Baltijos žvejas“ Lietuva

¹⁶ Danijos žvejų PO (DFPO), Danijos pelaginės žvejybos PO (DPPO), Švedijos žvejų PO, Suomijos žvejų asociacija (FFA), Suomijos žvejybos asociacijų federacija, Estijos žvejų asociacija, Europos žuvų produktų ir žuvų taukų gamintojai (EFFOP)

¹⁷ „BalticWaters“, Baltijos upinių lašių asociacija, CCB, EAA, DAFV, FANC, Žuvininkystės sekretoriatas, WWF

¹⁸ LIFE

¹⁹ Švedijos pelaginės žvejybos federacija PO (SPFPO)

²⁰ Europos žvejų aljansas (EAA), „Deutscher Angelfischereverband“ (DAFV)

²¹ „BalticWaters“, Baltijos upinių lašių asociacija, CCB, EAA, DAFV, FANC, Žuvininkystės sekretoriatas, WWF

²² „BalticWaters“, Baltijos upinių lašių asociacija, CCB, EAA, DAFV, FANC, Žuvininkystės sekretoriatas, WWF

Bendrosios pastabos dėl ICES rekomendacijų, skirtų žvejybai Baltijos jūroje

Čia pateiktos rekomendacijos buvo parengtos ICES patariamojo komiteto (ACOM) pirmininko pavaduotojai Dorletai Garsijai (Dorleta Garcia) pristačius ICES rekomendacijas, taip pat remiantis po pristatymo vykusiomis jungtinės darbo grupės diskusijomis, vykusiomis 2024 m. birželio 12 d. Darbo grupės nariams ir Vykdomojo komiteto nariams raštu buvo išsiųstas projektas, kurį 2024 m. birželio 27 d. baigė rengti Vykdomasis komitetas. Rekomendacijos buvo patvirtintos raštu 2024 m. liepos 5 d. pagal 5 darbo tvarkos taisyklę.

Šiais metais BSAC pripažįsta, kad žvejybai Baltijos jūroje labiau nei bet kada kyla rimtų iššūkių. Kai kurių išteklių rekomenduojamas sugauti žuvų kiekis yra sumažintas arba lygus nuliui.

Ekosistemos pokyčiai

BSAC nariai nesutaria dėl tam tikrų išteklių sugaunamų žuvų kiekio. Tačiau **BSAC sutinka**, kad ir toliau reikia skirti dėmesį visai ekosistemai bei kitiems veiksniams, kurie daro įtaką tam tikrų žuvų išteklių gerovei. Žvejyba yra vienas iš veiksnių, darančių įtaką žuvų ištekliams, tačiau kai kurių Baltijos jūros žuvų išteklių žvejybos intensyvumas šiuo metu yra labai mažas. Tuo pat metu įsivyrėja ir įvairūs kiti sudėtingi pokyčiai, įskaitant žuvų rūšių sąveiką ir klimato kaitą, eutrofikaciją bei vandens sūrumo pokyčius. Ekosistemos produktyvumo pokyčiai iš esmės verčia kelti klausimą dėl režimo kaitos. **BSAC** laikosi nuomonės, kad reikia skubiai atlikti rūšių sąveikos poveikio vertinimą ir kiekybinį įvertinimą.

Pastaraisiais dešimtmečiais išaugusios ruonių ir kormoranų populiacijos kelia reikšmingus iššūkius žvejybai Baltijos jūroje. Ruoniai ir kormoranai yra laikomi viena didžiausių grėsmių žvejybos sektoriaus pelningumui regione. 2023 m. spalį BSAC surengė seminarą apie plėšrūnus (kormoranus ir ruonius). Šio seminaro metu siekta išsiaiškinti apie teisinį reguliavimą ir ruonių bei kormoranų valdymo priemones, apie populiacijų būseną, ruonių ir kormoranų stebėjimą ir poveikį žuvų ištekliams ir žvejybai. Kitas seminaras vyks 2024 m. spalį. Jame didžiausias dėmesys bus skirtas konkrečioms valdymo priemonėms regioniniu lygiu.

Mokslas ir tyrimai

Mokslininkai turėtų dėti daugiau pastangų ieškodami režimo pokyčių ir žuvų rūšių sąveikos problemų sprendimo būdų. Reikia nuodugniau apsvarstyti socialinius ir ekonominius veiksnius bei žvejybos ateitį.

BSAC pabrėžia, kad mokslinės konsultacijos yra pagrindas, kuriuo remiantis galima pagrįsti ir užtikrinti valdymo sprendimų kokybę ir tinkamumą bei sudaryti sąlygas žvejams optimizuoti savo pastangas.

BSAC laikosi nuomonės, kad dabartinė mokslinių konsultacijų sistema turėtų geriau atspindėti ekosistemos pokyčius bei tokius procesus, kaip plėšrumas, klimato kaitos padariniai, režimo pasikeitimas ir kt. bei jų poveikį ekosistemos produktyvumui. Todėl labai kviečiame ICES atskaitos taškų grupes WKNEWREF²³ ir WKREBUILD²⁴ tęsti darbą. Todėl mokslinės rekomendacijos turėtų suteikti daugiau progų paaiškinti kiekvieno pasiūlymo pasekmes. BSAC dar kartą pabrėžia siūlymą rekomendacijose atsižvelgti į žuvų rūšių sąveiką.

Mokslininkų ir žvejų dialogas bei tarpusavio bendradarbiavimas yra labai svarbus, nes padeda vykdyti veiksmingas duomenų rinkimo programas. Žvejai yra pasiryžę bendradarbiauti su mokslininkais ir nori matyti, kad į jų pateiktus duomenis atsižvelgiama priimant sprendimus. Duomenų apie rūšių sąveiką trūkumas yra laikomas problema, ypač mišriosios žvejybos valdymui.

²³ [WKNEWREF \(ices.dk\)](https://www.ices.dk)

²⁴ [Seminaras apie 1–2 kategorijų išteklių atkūrimo planų rengimo ir vertinimo gaires ir metodus \(WKREBUILD2\) \(figshare.com\)](#)

BSAC kelis kartus pabrėžė, kad reikalingas didesnis suinteresuotųjų šalių indėlis rengiant kreipimąsi dėl konsultacijų Žuvininkystės mokslo, technikos ir ekonomikos komitetui (ŽMTEK) ir ICES. **BSAC** ragina užtikrinti didesnę skaidrumą Komisijai prašant mokslinės konsultacijos. BSAC laikosi nuomonės, jog reikalingas didesnis suinteresuotųjų šalių įsitraukimas ankstyvaisiais politikos formavimo etapais, kai kreipiamasi konsultacijų. Kreipimosi formuluoatė svariai prisideda prie darbų rezultato, nes ICES riboja tokio kreipimosi struktūra – sprendimų priėmėjai turi atsakyti į kreipimosi užduotus klausimus.

BSAC pakartoja ir pabrėžia, kad mokslininkų ir žvejų dialogas bei tarpusavio bendradarbiavimas yra labai svarbus, nes padeda vykdyti veiksmingas duomenų rinkimo programas.

BSAC apsversto 2025 m. organizuojamus susirinkimus, kuriuose didžiausias dėmesys skiriamas tęstiniam darbui, susijusiam su ekosistemomis grindžiamu valdymu ir produktyvumo pokyčiais, mišriosios žvejybos rekomendacijų kaita ir mokslinių duomenų įtraukimu į išteklių rekomendacijas, kurios gali būti naudingos valdytojams.

Žvejybos valdymas

Žvejybos valdymas turi reaguoti į staigius ekosistemos pokyčius. Svarbu, kad sprendimų priėmimo procesas regioniniu lygiu būtų adaptyvus ir greitas. Žvejybos valdymas turi būti organizuojamas atsižvelgiant į įvairaus naudojimosi jūra (pvz., dugno gilinimo, smėlio ir žvyro gavybos, jūroje esančių vėjo jėgainių statybos) sąveiką.

Ekosistemomis grindžiamas žvejybos valdymas taip pat turi atsižvelgti ir į grobio / plėšrūno santykius ir žvejybos modelius bei aplinkos sąlygų įtaką išteklių sąlygoms.

Sprendimų priėmėjai turi gauti aiškų raginimą imtis veiksmų ir pasiūlyti greitesnius bei adaptyvesnius sprendimus. Pavėluotos valdymo priemonės turi neigiamą poveikį efektyviam valdymui.

BSAC primena, kad ekosistemomis grindžiamu žvejybos valdymu siekiama rasti žmogaus veiklos ir aplinkos valdymo sistemų pusiausvyrą įvairiose naudojimo paskirtyse bei užtikrinti, kad ateityje nepritrūktume žuvies išteklių²⁵.

Galiojančios politikos

Žvelgiant iš platesnės perspektyvos, **BSAC palankiai vertina būsimą bendrą žuvininkystės politikos (BŽP) vertinimą**, dėl kurio ji gali būti persvarstyta. BSAC yra pasirengusi pasinaudoti savo patirtimi ir vėliau 2024 m. teikti patarimus prisidedant prie BŽP vertinimo. BSAC keletą kartų rekomendavo peržiūrėti BŽP, kad žvejams būtų suteikta daugiau lankstumo organizuojant žvejybos veiklą, įskaitant įrankių pasirinkimą, siekiant užtikrinti geriausius aplinkosaugos ir ekonominius rezultatus.

Žvejybos selektyvumas

Ribotos abiejų Baltijos jūros menkių išteklių verslinės žvejybos galimybės privertė atkreipti dėmesį į būtinybę taikyti techninius sprendimus, kad būtų sumažintas menkių sugavimo kiekis, kartu tęsiant geros būklės išteklių žvejybą. Šis klausimas kaip niekad svarbus Baltijos žvejams, kurie šiuo metu negali naudoti turimų resursų.

²⁵ BSAC baltoji knyga [White-paper-02-05-2022forprintandweb.pdf \(bsac.dk\)](#)

Menkės 22–24 pakvadračiuose

BSAC rekomenduoja, kad 2025 m. menkių BLSK 22–24 pakvadračiuose turėtų būti perkeltas 2024 m. priegaudos BLSK – 340 tonos (komerciniais tikslais sužvejojų žuvų kiekis), pritaikant kombinuotas pramoginės žvejybos valdymo priemones užtikrinančias išteklių apsaugą ir leidžiančias tęstinę menkių žvejybą. Nors BSAC pripažįsta, kad menkių laimikių kiekis turi būti kiek įmanoma mažesnis, tačiau nemano, kad ICES rekomenduojamas BLSK yra realus. Logiškas sprendimas būtų ir toliau leisti sugauti tam tikrą menkių kiekį, kad būtų galima tęsti kitų rūšių žvejybą.

Stebina tai, kad labai geras 2022 metų klasės populiacijos pasipildymas dingo iš išteklių nepatekęs į žvejojamą biomą, nors tai turėjo įvykti 2024 m. Privaloma išsiaiškinti to priežastis, o pasitvirtinus įtarimams, kad itin didelio natūralaus mirtingumo priežastis yra kormoranų plėšrumas, į tai turi būti atsižvelgiama organizuojant žvejybos valdymą ir atitinkamai peržiūrint atskaitos taškus.

BSAC rekomenduoja įvertinti visų priemonių, skirtų menkių nerštavietėms apsaugoti, veiksmingumą.

Danijos žvejybos atstovai²⁶ laikosi nuomonės, kad draudimas žvejoti 24 pakvadratyje turi būti panaikintas, nes šiame rajone nėra jokio žuvų neršto ir čia žvejai gali gaudyti plekšnes be jokios menkių priegaudos.

Lenkijos žvejybos atstovai²⁷ nepritaria ICES rekomendacijai dėl vakarinės dalies menkių išteklių. Jų nuomone, rekomendacijoje neatsižvelgiama į visus išteklius veikiančius veiksnius ir pokyčius, pavyzdžiui, populiacijos struktūrą ir priklausomybę nuo kitų rūšių. Jų nuomone, amžiaus interpretavimo neatitikimai trukdo įvertinti žuvų prieaugį ir teikti tinkamas valdymo rekomendacijas. Tai turi pasekmių tiek išteklių vertinimui, tiek žvejybos valdymui. Į šią rekomendaciją nėra įtraukti visi reikiami duomenys, t.y., konkretus žuvies amžius, žuvų kiekis, veiksniai, kurie turi būti įtraukti į modelį. Jų nuomone, to negalima laikyti rekomendacija, kadangi pati ICES kritikuoja šį modelį.

Kai kurie Švedijos žvejybos atstovai²⁸ pabrėžia, kad įvedus draudimus žvejoti, kuriais siekiama apsaugoti menkių neršimą 2021 m., menkių ištekliams neatsigavo nepaisant reikšmingai sumažėjusio žvejybos intensyvumo, o pačios priemonės nebuvo įvertintos. Be to, draudimas žvejoti galioja ir pelaginėms žuvis. Tačiau trūksta mokslinių duomenų, įrodančių, kad pelaginių žuvų žvejyba turi įtakos menkėms jų neršto laikotarpiu. Jie mano, kad to pakanka leisti žvejoti pelagines žuvis draudimo laikotarpiu.

OIG narių grupė²⁹ rekomenduoja, kad 2025 m. BLSK visai tikslinei menkių žvejybai 22–24 pakvadračiuose turi būti lygus nuliui. Jie rekomenduoja parengti atkūrimo planą, kuris užtikrintų greitą išteklių atsigavimą virš B_{MSY} ribos, didesnę visų laivų, naudojančių aktyvius žvejybos įrankius, stebėjimą ir kontrolę visuose rajonuose, pirmenybę teikiant tiems, kuriuose menkių koncentracija didžiausia, derinant elektroninės nuotolinės stebėsenos sistemą (REM) ir tradicinę kontrolę, nustatant plekšnių BLSK gerokai mažesnę už atitinkamą rekomendaciją dėl vienos rūšies žuvų išteklių, kad būtų teikiama pirmenybė menkių apsaugai ir atkūrimui, užtikrinant, kad visi žvejybiniai laivai, naudojami plekšniažuvių žvejybai, naudotų žvejybos įrankius, kurie sėkmingai sumažina menkių priegaudą, kai žvejojama naudojant aktyvius žvejybos įrankius (prieiga prie plekšnių BLSK turi priklausyti nuo tokios įrangos naudojimo), įvertinant visišką draudimą žvejoti žinomose rytinės dalies Baltijos jūros menkių nerštavietėse neršto laikotarpiu³⁰ pagal ES veiksmų jūroje plano reikalavimus užtikrinti griežtą svarbių žuvų neršto ir jaunikių auginimo vietų apsaugą iki 2030 m.

²⁶ Danijos žvejų PO (DFPO), Danijos Bornholmo ir Kristijono salos žvejų asociacija

²⁷ Nacionaliniai žuvų produktų gamintojų rūmai Lenkijoje

²⁸ Švedijos pelaginės žvejybos federacija PO (SPFPO)

²⁹ „BalticWaters“, Baltijos upinių lašišų asociacija, CCB, EAA, DAFV, FANC, Žuvininkystės sekretoriatas, WWF

³⁰ Žr. pvz., HELCOM, 2019 „Svarbiausi žuvų arealai Baltijos jūroje“ Susirinkimas tęsiant projektą dėl pakrantės žuvų bendruomenių vertinimo visos Baltijos mastu, remiantis ekosistemomis grindžiamu valdymu (FISH-PRO III).

Žvejų mėgėjų atstovai³¹ rekomenduoja 2025 m. išsaugoti pramoginės menkių žvejybos galimybes. Jie taip pat rekomenduoja taikyti alternatyvias valdymo priemones, kurios dar labiau sumažintų pramoginės žvejybos laimikių kiekį: pavyzdžiui, padidinti mažiausią iškraunamo laimikio dydį, nustatyti didžiausią iškraunamo laimikio dydį, kad būtų apsaugotos didžiausios menkės, ir derinti juos abu su sezoniniu žvejybos draudimu bei leidžiamų sugauti vienetų apribojimais, tikslingai valdyti pramoginę žvejybą, suintensyvinti trišalį interesų grupių, mokslininkų ir politikų dialogą. Jie rekomenduoja nevykdyti tikslinės neršiančių menkių žvejybos veiklos, tobulinti ir privalomai naudoti selektyvius žvejybos įrankius, kad būtų sumažinta menkių priegauda verslinėje žvejyboje, ir ištirti kormoranų plėšrumo poveikį menkių ištekliams.

Kai kurie smulkiosios žvejybos atstovai³² pritaria vakarinės dalies menkių 2024 m. BLSK (340 tonų) perkėlimui su sąlyga, kad ši kvota būtų paskirstyta pasyvius žvejybos įrankius naudojančioms žvejoms. Jie atkreipia dėmesį į didelį menkių išmetimo į jūrą lygį, kuris šiuo metu siekia 55 % sužvejoto laimikio. Jie prašo platesnių menkių žvejybos valdymo priemonių, nustatant tokią plekšnių kvotą, kuri sumažintų menkių priegaudą, bei pabrėžia, jog reikia, kad 22–24 pakvadračiuose būtų uždrausti žvejybiniai tralai dėl ekstremaliai didelio menkių išmetimo į jūrą lygio ir dažniausiai pasirenkamų pasyvių žvejybos įrankių.

Menkės 25–32 pakvadračiuose

2025 m. BSAC rekomenduoja palaikyti **595 t** priegaudos kvotą, kad būtų suteiktos galimybės tikslingai žvejoti kitų rūšių žuvis.

BSAC pripažįsta, jog prastą rytinės Baltijos jūros dalies menkių būklę daugiausiai lėmė pastaraisiais dešimtmečiais vykę biologiniai išteklių pokyčiai. Natūralus mirtingumas padidėjo ir, kaip apskaičiuota, pastaraisiais metais yra gerokai didesnis nei mirtingumas dėl žvejybos. Mirtingumas dėl žvejybos turi menką poveikį dabartinei prastai rytinių menkių išteklių būklei. Prastas augimas, prastos sąlygos ir didelis natūralus menkių mirtingumas yra susiję su ekosistemos pokyčiais.

BSAC akcentuoja faktą, kad specializuotoji verslinė rytinės Baltijos jūros dalies menkių žvejyba uždrausta nuo 2019 m. liepos mėnesio. Vėliau nepastebėta jokio reikšmingo išteklių būklės pagerėjimo. **BSAC pabrėžia**, kad reikalingi papildomi moksliniai tyrimai išsiaiškinant aplinkos ir plėšrūnų (pvz., ruonių, įskaitant parazitų kiekį, ir kormoranų) poveikį menkių išteklių atkūrimui.

Suomijos žvejybos atstovai³³ pabrėžia, jog reikia nustatyti nedidelę menkių priegaudos kvotą (595 tonas) užtikrinant nenutrūkstamą silkių ir šprotų žvejybą tralais. Jie atkreipia dėmesį į tai, kad šiaurinėje Baltijos jūros dalyje, ypač Alandų jūroje, situacija yra kitokia nei pietinėje, nes pagaudamos didelės geros būklės menkės. Taip pat regione svarbu tęsti mokslinę menkių žvejybą.

Lenkijos žvejybos atstovai³⁴ nepritaria ICES rekomendacijai dėl vakarinės dalies menkių išteklių. Jų nuomone, rekomendacijoje neatsižvelgiama į visus išteklius veikiančius veiksnius ir pokyčius, pavyzdžiui, populiacijos struktūrą ir priklausomybę nuo kitų rūšių. Jų nuomone, amžiaus interpretavimo neatitikimai trukdo įvertinti žuvų prieaugį ir teikti tinkamas valdymo rekomendacijas. Tai turi pasekmių tiek išteklių vertinimui, tiek žvejybos valdymui.

Kai kurie Švedijos žvejybos atstovai³⁵ pabrėžia, kad įvedus draudimus žvejoti, kuriais siekiama apsaugoti menkių neršimą 2021 m., menkių ištekliams neatsigavo nepaisant reikšmingai sumažėjusio žvejybos intensyvumo, o pačios priemonės nebuvo įvertintos. Be to, draudimas žvejoti galioja ir pelaginėms žuvis. Tačiau trūksta mokslinių duomenų, įrodančių, kad pelaginių žuvų žvejyba turi įtakos menkėms jų neršto laikotarpiu. Jie mano, kad to pakanka leisti žvejoti pelagines žuvis draudimo laikotarpiu.

³¹ Europos žvejų aljansas (EAA), įskaitant „Deutscher Angelfischerverband“ (DAFV),

³² LIFE

³³ Suomijos žvejų asociacija, Suomijos žvejų asociacija (FFA)

³⁴ Nacionaliniai žuvų produktų gamintojų rūmai

³⁵ Švedijos pelaginės žvejybos federacija PO (SPFPO)

Kai kurie smulkiosios žvejybos atstovai³⁶ pritaria rytinės dalies menkių 2024 m. BLSK (595 tonų) perkėlimui su sąlyga, kad kvota bus paskirstyta pasyvius žvejybos įrankius naudojantiems žvejams, siekiant apsaugoti išteklius po pirmojo gero populiacijos pasipildymo nuo 2016 m. Jie atkreipia dėmesį į didelį rytinės dalies menkių išmetimo į jūrą lygį, siekiantį 71 % sužvejoto laimikio, 24 pakvadratyje, kai užsiimama mišria menkių / plekšnių žvejyba, ir į tai, kad 34 % sužvejoto laimikio nesiekia 35 cm ar nėra pageidaujami visame paplitimo areale³⁷. Jie prašo platesnių menkių žvejybos valdymo priemonių. Atsižvelgiant į rūšių sąveiką, viena iš tokių papildomų priemonių, kuriomis siekiama atkurti menkių išteklius, yra sumažintas šprotų ir silkių žvejybos intensyvumas pagrindiniame menkių paplitimo areale.

OIG narių grupė³⁸ rekomenduoja derinti **nulinį BLSK** su atkūrimo planu, kuris užtikrintų greitą išteklių atsigavimą virš B_{MSY} ribos. Jie rekomenduoja sugriežtinti visų aktyvių žvejybos įrankius naudojančių laivų stebėseną ir kontrolę visuose rajonuose, pirmenybę teikiant tiems, kuriuose menkių koncentracija didžiausia, derinti elektroninės nuotolinės stebėsenos (REM) sistemą ir tradicinę kontrolę, nustatyti gerokai mažesnę plekšnių BLSK nei atitinkama vienos rūšies išteklių pagrindinė rekomendacija, kad būtų teikiama pirmenybė menkių apsaugai ir atkūrimui, užtikrinti, kad visi žvejybiniai laivai, naudojami plekšniažuvių žvejybai, naudotų žvejybos įrankius, kurie sėkmingai sumažina menkių priegaudą, kai žvejojama naudojant aktyvius žvejybos įrankius (prieiga prie plekšnių BLSK turi priklausyti nuo tokios įrangos naudojimo), įvertinti visišką draudimą žvejoti žinomose rytinės dalies Baltijos menkių nerštavietėse neršto laikotarpiu³⁹ pagal ES veiksmų jūroje plano reikalavimus užtikrinti griežtą svarbių žuvų neršto ir jaunikių auginimo vietų apsaugą iki 2030 m.

Plekšnės 22–32 pakvadračiuose

BSAC rekomenduoja nustatyti 2025 m. plekšnių BLSK 21–32 pakvadračiuose **20,079 tonas** pagal ICES didžiausio galimo tausios žvejybos laimikio (MSY) metodą. Šis BLSK grindžiamas ICES F_{MSY} plekšnių laimikio scenarijumi 22–32 pakvadračiuose.

BSAC pakartoja, jog atsižvelgiant į tai, kad plekšnių išteklių situacija 22–23 pakvadračiuose ir toliau vystosi teigiama linkme, turi būti nustatyta reali šių išteklių kvota, kuri būtų pakankamai didelė, kad būtų galima naudoti šiuos gausius išteklius.

Kai kurie smulkiosios žvejybos atstovai⁴⁰ rekomenduoja nustatyti **7 106 tonų** plekšnių BLSK 22-32 pakvadračiuose (apskaičiuotą pagal formulę $F = F_{2024}$ m., išskaičiuojant Kategato sąsiauryje pagautą laimikį) ir nurodyti plekšnes žvejoti tik pasyviais žvejybos įrankiais, siekiant sumažinti menkių priegaudą, žuvies išmetimo į jūrą lygį ir įgyvendinti iškrovimo įsipareigojimus. Jie atkreipia dėmesį į didelį rekomenduojamo plekšnių BLSK ir rekomenduojamo menkių BLSK neatitikimą, nes abi rūšys yra žvejojamos kartu. Jie prašo valdytojų atkreipti dėmesį į šį didelį neatitikimą nustatant 2025 m. plekšnių BLSK.

OIG narių grupė⁴¹ rekomenduoja teikti pirmenybę abiejų Baltijos jūros dalių menkių apsaugai ir atkūrimui nustatant **plekšnių BLSK gerokai mažesnę už rekomenduojamą pagrindinį vienos rūšies išteklių kiekį ir jokia būdu neleidžiant padidinti žvejybos lygio ($\leq 7 106$ t)**⁴². Jie rekomenduoja nustatyti plekšnių BLSK gerokai mažesnę už rekomenduojamą

³⁶ LIFE

³⁷ https://ices-library.figshare.com/articles/report/Baltic_Fisheries_Assessment_Working_Group_WGBFAS_/25764978

³⁸ „BalticWaters“, Baltijos upinių lašišų asociacija, CCB, EAA, FANC, Žuvininkystės sekretoriatas, WWF

³⁹ Žr. pvz., HELCOM, 2019 „Svarbiausi žuvų arealai Baltijos jūroje“ Susirinkimas tęsiant projektą dėl pakrantės žuvų bendruomenių vertinimo visos Baltijos mastu, remiantis ekosistemomis grindžiamu valdymu (FISH-PRO III).

⁴⁰ LIFE

⁴¹ „BalticWaters“, Baltijos upinių lašišų asociacija, CCB, FANC, Žuvininkystės sekretoriatas, WWF

⁴² $F=F_{2024}$ scenarijus plekšnėms 24–32 pakvadračiuose yra 798 t (ICES 2024. Plekšnės (Pleuronectes platessa) 24–32 pakvadračiuose (Baltijos jūroje, išskyrus Zundo ir Belto sąsiaurus). ICES rekomendacija 2024 m. – ple.27.24-32 – <https://doi.org/10.17895/ices.advice.25019438>, 2 lentelė) ir rekomendacija dėl plekšnių 21–23 pakvadračiuose yra 8 524 t (ICES 2024. Plekšnės (Pleuronectes platessa) 21–23 pakvadračiuose (Kategato sąsiauris, Zundo ir Belto sąsiauriai). ICES rekomendacijos 2024 m. – ple.27.21-23 – <https://doi.org/10.17895/ices.advice.25019435>, 2 lentelė). 21 pakvadratyje sužvejotas laimikis turi būti panaikintas; remiantis 4 lentele tai sudaro 26 % laimikio dalį 21–23 pakvadratyje, o tai atitinka $8 524 \text{ t} \times 0,26 = 2 216 \text{ t}$. Tai reiškia, kad atitinkamas sužvejotas laimikis taikant $F=F_{2024}$ scenarijų plekšnėms 22–32 pakvadračiuose yra $798 \text{ t} + (8 524 \text{ t} - 2 216 \text{ t}) = 7 106 \text{ t}$. Tai

rekomenduojamą pagrindinį vienos rūšies išteklių kiekį, siekiant apsaugoti ir padėti atkurti rytinės ir vakarinės Baltijos jūros dalies menkių išteklius, kurie šiuo metu yra sužvejojami kaip priegauda žvejojant plekšniažuves. Žvejybos intensyvumas bent jau neturėtų didėti, t. y., plekšnių BLSK neturi viršyti 2024 m. F=F modelio ($\leq 7\ 106\ t$),⁴³ tačiau norint sumažinti priegaudos poveikį menkėms, turi būti nustatyta dar žemesnė riba. ICE turi būti prašoma paaiškinti atitinkamus mišrios žvejybos aspektus. Kad būtų galima nustatyti plekšnių BLSK, kuris nekeltų pavojaus išieškotų menkių išteklių atkūrimui, jie rekomenduoja nustatyti uždrausti žvejoti 22, 24, 25 ir 26 pakvadračiuose laivams, naudojantiems dugninius velkamuosius žvejybos įrankius, nes ten rytinės Baltijos jūros dalies menkių koncentracija yra didžiausia, siekiant išvengti išteklių, kuriems rekomenduojamas nulinis BLSK, priegaudos⁴⁴. Jie taip pat rekomenduoja įrengti privalomas REM sistemas visuose laivuose, kurie naudojami tikslinei plekšniažuvių žvejybai, dėl didelio menkių priegaudos kiekio. Didžioji dalis plekšniažuvėms skirtų selektyvių žvejybos įrankių (esamų ir naujų) privalo būti išbandyti ir naudojami siekiant išvengti menkių priegaudos žvejojant plekšniažuves^{45,46,47}, o prieiga prie plekšnių BLSK turi priklausyti nuo tokios įrangos naudojimo. Jie taip pat rekomenduoja įvertinti tai, kad giliavandenių žuvų žvejybos atveju didelė dalis sužvejojamų plekšnių nesiekia minimalaus dydžio, o dėl prastėjančios plekšnių būklės į jūrą išmetama vis daugiau žuvų.

Silkės 30–31 pakvadračiuose

BSAC atkreipia dėmesį, jog nepaisant to, kad išteklių žvejybos intensyvumas nesiekia FMSY, pastaruosius 30 metų išteklių biomasė mažėja. Dėl šios priežasties ICES iš naujo persvarstė atskaitos taškus, todėl rekomendacija pateikta vėliau.

Manoma, kad pastaraisiais metais sumažėjusią neršiančių žuvų išteklių biomasę (SSB) daugiausiai sąlygojo mitybos grandinės pokyčiai, lėmę reikšmingai sumažėjusį žuvų svorį pagal amžių, suprastėjusią kūno būklę ir netgi badą ar mirtį, ypač tarp stambesnių silkų. Be to, bendrasis SSB sumažėjimas po piko 1994 m. sutampa su bendrai padidėjusiu mirtingumu dėl žvejybos skaičiumi tuo pačiu laikotarpiui iki 2016 m. Nors po 2016 m. mirtingumas dėl žvejybos sumažėjo, SSB nepadidėjo.

2023 m. Suomijoje sužvejojamų laimikių skaičius sumažėjo 7 % (4 155 tonomis), o Švedijoje – 34 % (5 716 tonų), lyginant su 2022 m.

BSAC rekomenduoja plačiau taikyti imčių ėmimo programą, kad būtų surinkta daugiau ir geresnės kokybės mėginių.

Reiškia, kad turi būti palaikomas tokio paties lygio F plekšnėms, kaip ir 2024 m. ir jo viršyti negalima, kad nebūtų padidintas poveikis menkėms.

Siekiant sumažinti poveikį menkėms, plekšnių BLSK turėtų būti reikšmingai mažesnis nei šis lygis.

⁴² ICES. 2024. Plekšnės (Pleuronectes platessa) 21–23 pakvadračiuose (Kategorijos sąsiauris, Zundo ir Belto sąsiauriai). ICES patariamojo komiteto ataskaitoje, 2024 m. ICES rekomendacija, 2024 m., ple.27.21-23. <https://doi.org/10.17895/ices.advice.25019435>

⁴³ ICES, 2020. Ataskaita apie rytų Baltijos jūros dalies menkių priegaudą vykdant netikslinę žvejybą, sumaišant juos su vakarų Baltijos jūros dalies menkėmis 24 pakvadratėje ir išteklių padėtis 27–32 pakvadračiuose (Ad hoc). ICES mokslinės ataskaitos. 1:76. 69 pp

⁴⁴ ICES, 2019. ES prašymas pateikti detalesnę informaciją apie rytų Baltijos jūros dalies menkių pasiskirstymą ir neišvengiamą priegaudą. In ICES patariamojo komiteto ataskaita, 2019 m. ICES rekomendacija, 2019 m., sr.2019.24.

⁴⁵ ICES, 2020. Ataskaita apie rytų Baltijos jūros dalies menkių priegaudą vykdant netikslinę žvejybą, sumaišant juos su vakarų Baltijos jūros dalies menkėmis 24 pakvadratėje ir išteklių padėtis 27–32 pakvadračiuose (Ad hoc). ICES mokslinės ataskaitos. 1:76. 69 pp.

⁴⁶ ICES rekomendacijoje dėl plekšnių 21–23 pakvadračiuose teigiama, kad „Egzistuoja žvejybos įrankių, kurie sėkmingai sumažina menkių priegaudą žvejojant plekšniažuves, tačiau šie aktyvūs žvejybos įrankiai šiuo metu nėra naudojami. Mažinant menkių priegaudą žvejojant plekšniažuves, menkių išteklių atsigavimas gali paspartėti.“ (ICES. 2024. Plekšnės (Pleuronectes platessa) 21–23 pakvadračiuose (Kategorijos sąsiauris, Zundo ir Belto sąsiauriai). ICES patariamojo komiteto ataskaitoje, 2024 m. ICES rekomendacija, 2024 m., ple.27.21-23.

<https://doi.org/10.17895/ices.advice.25019435>)

Rygos įlankos silkės 28.1 pakvadratyje

BSAC rekomenduoja⁴⁸ 2025 m. Rygos įlankos silkų BLSK nustatyti **39 233 tonas**, laikantis ICES didžiausio galimo tausios žvejybos laimikio metodo (taip pat lygus daugiamečio plano (MAP) F_{MSY}). Atitinkamas 2025 m. BLSK Rygos įlankos valdymo rajone būtų apskaičiuojamas taip: 39 233 tonos - 861 tona + 3 263 tonos = **41 635 tonos**.

OIG narių grupė⁴⁹ rekomenduoja nustatyti Rygos įlankos silkų BLSK **≤ 32 796 t (apatinės F_{MSY} ribos intervalas 32 796 t – 41 635 t)**, kad būtų padidintas ekosistemos atsparumas leidžiant išteklių biomasei dar labiau padidėti.

Kai kurie smulkiosios žvejybos atstovai⁵⁰ rekomenduoja nustatyti **32 796 tonų** Rygos įlankos silkų BLSK (apskaičiuotą pagal F_{MSY} apatinę ribą perkeliant Baltijos jūros vidurinės dalies silkų išteklių kvotą).

Silkės 25–29. 32 pakvadratuose. išskyrus Rygos įlanką

BSAC rekomenduoja, kad 2025 m. silkų BLSK Baltijos jūros vidurinės dalies valdymo rajone turėtų būti **125 344 tonos**, o tai atitinka ICES rekomendacijoje pateiktą daugiamečio plano (MAP) F_{MSY} scenarijų, leidžiantį padidinti SSB.

Atitinkamas 2025 m. **ES BLSK** Baltijos jūros vidurinės dalies valdymo rajone būtų apskaičiuotas pagal formulę⁵¹: **125 344 t** (ES MAP) - 9,5 % Rusijos dalis + 861 t – 3263 t) = **ES BLSK 111 034 tonos**. **Žvejybos atstovai**⁵² laikosi nuomonės, kad reikšmingas silkų BLSK sumažinimas 2024 m. buvo nepagrįstas ir turi būti kompensuotas žvejybos pramonei, kuri susiduria su egzistenciniais sunkumais, todėl turėtų būti dedamos visos pastangos jai padėti.

Suomijos žvejybos atstovai⁵³ pabrėžia, kad reikšmingas silkų BLSK sumažinimas 2024 m. buvo labai skausmingas žvejybos pramonei. Tai, kad rekomendacijose nurodomi pelaginių žuvų BLSK kiekvienais metais smarkiai keičiasi, kelia didelį susirūpinimą. Tokie rekomendacijų svyravimai yra daug rimtesni nei tuo pat metu vykstantys žuvų išteklių pokyčiai. Žuvų išteklių vertinimai neatspindi dabartinės situacijos jūroje. Išsiaiškinta, kad silkų išteklių būklė šiaurinėse BLSK rajono dalyse yra daug geresnė nei pietinėse šio rajono dalyse. Žvejybos galimybes šiaurinėse dalyse labai riboja prastesnės sąlygos pietinėje Baltijos jūros dalyje. Kadangi stebima, jog silkų išteklių būklė taisosi, bendrasis BLSK turi atspindėti šiuos pokyčius ir būti nustatytas laikantis ICES rekomendacijose pateiktų intervalų, t.y., tarp **95 340 ir 125 344 tonų**.

Kai kurie žvejybos atstovai⁵⁴ iš Švedijos siūlo nustatyti 2025 m. BLSK 95 340 t, pagal MAP F apatinę ribą. Tokiu atveju ES BLSK siektų **87 144 t**.

Kai kurie Lenkijos ir Švedijos žvejybos atstovai⁵⁵ siūlo panaikinti papildomą pelaginių žuvų žvejybos draudimą balandžio mėnesį. Ši priemonė turėjo drastiškai neigiamas pasekmes žvejybos pramonei. Šis draudimas grindžiamas siekiu apsaugoti vidurinės dalies silkų išteklius neršto metu, tačiau vadovaujantis moksliniais duomenimis, patirtimi ir stebėjimu jūroje, silkės renkasi neršti pakrantės zonose, o ne atviroje jūroje. Jie pabrėžia, jog reikalingas skubus mokslinių konsultacijų ir

⁴⁸ Estijos žvejų asociacija, Latvijos žvejų asociacija

⁴⁹ „BalticWaters“, Baltijos upinių lašišų asociacija, CCB, EAA, DAFV, FANC, Žuvininkystės sekretoriatas, WWF

⁵⁰ LIFE

⁵¹ Išskaičiuoti 9,5 % Rusijos dalį. Pridėti 902 t Rygos įlankos silkėms 28.2 pakvadratyje ir išskaičiuoti 2 959 t vidurinės Baltijos jūros dalies silkėms iš Rygos įlankos (28.1 pakvadratis).

⁵² DFPO, Suomijos žvejų asociacija, Suomijos žvejų asociacija (FFA)

⁵³ Suomijos žvejų asociacija, Suomijos žvejų asociacija (FFA)

⁵⁴ Švedijos pelaginės žvejybos federacija PO (SPFPO)

⁵⁵ Žuvų produktų gamintojų organizacija „Bałtyk“ Lenkija, jūros žvejų asociacijos PO, Lenkija, Švedijos pelaginės žvejybos federacija PO (SPFPO)

modeliavimo finansavimas, siekiant įsitikinti ir atkurti pasitikėjimą mokslu. Jie rekomenduoja atlikti skirtingų žvejybos scenarijų ekonominio poveikio analizę ir įtraukti ją į rekomendacijas žvejybos pramonei. Šios analizės rezultatai turėtų būti įtraukti į atitinkamus ES teisės aktus. Tai suteiks galimybę visapusiškai laikytis ekosistemomis grindžiamo požiūrio atsižvelgiant ir reaguojant į visus poveikį darančius veiksmus, ne tik žvejybą.

Kai kurie Lenkijos žvejybos atstovai⁵⁶ siūlo naudoti mažesnių akučių (16 mm) tinklus žvejojant silkes pagrindiniame baseine, siekiant apsaugoti žuvų išteklių amžiaus, dydžio ir lyties struktūrą.

Kai kurie smulkiosios žvejybos atstovai⁵⁷ rekomenduoja nustatyti **48 442 tonų** 2025 m. ES BLSK. Jis būtų 20 % didesnis nei 2024 m. ES BLSK. Ištekliai atsigavo ir gerai reaguoja į žemą F.

OIG narių grupė⁵⁸ nepateikia kiekybinės sugaunamo kiekio rekomendacijos dėl pablogėjusios išteklių būklės ir didelio neapibrėžtumo, tačiau rekomenduoja kuo labiau sumažinti žvejybos intensyvumą. Atsižvelgiant į F_{MSY} taško vertės scenarijų pagrindinėje ICES rekomendacijoje, tikimybė, kad 2026 m. populiacija nesieks $MSY B_{trigger}$ yra 65 %. Jie nurodo neapibrėžtumo šaltinius ir priežastis, dėl kurių reikia elgtis atsargiai: prastą išteklių būklę (nuo 2020 m. nesiekiančią biomasės ribos B_{lim} ; prognozuojama, kad atskaitos taškas išliks kritinis) ir bendrą Baltijos ekosistemos būklę, subpopuliacijas ir genetinę įvairovės sumažėjimą, neteisingą silkių ir šprotų deklaravimą, neteisingą deklaravimą nurodant, kad silkėms / šprotams kvotos netaikomos, pvz., deklaruojant jas kaip europines upines plekšnes, Rusijos dalį (apytiksliai 27 000 t laimikio 2025 m.), ekosistemos veiksmus, pvz., silkių vaidmenį Baltijos jūros ekosistemos mitybos tinkle. Jie taip pat pabrėžia, kad reikia palikti maisto kritiškai nykstančioms Baltijos pajūrio paprastosioms jūrų kiaulėms ir kitoms plėšrūnų rūšims. Jie rekomenduoja imtis šių veiksmų:

- Parengti atkūrimo planą, kuris užtikrintų greitą išteklių atsigavimą virš B_{MSY} ribos.
- Sustiprinti kontrolę, vykdymo užtikrinimą, stebėseną laive ir iškraunamų žuvų imčių ėmimą, siekiant užtikrinti, jog plačiai paplitęs klaidingas šprotų deklaravimas kaip silkių daugiau nepasikartotų.
- BLSK yra taikomas tik išskirtinai nedidelį poveikį turintiems pakrančių žvejams, gaudantiems silkes, naudojamas tiesiogiai žmonėms vartoti.

Silkės 22–24 pakvadračiuose

BSAC rekomenduoja, kad 2025 m. silkių 22–24 pakvadračiuose BLSK būtų perkeltas iš 2024 m., t.y., **788 t**.

Kai kurie Švedijos žvejybos atstovai⁵⁹ pastebi, kad reikšmingą išteklių dalį – iki 5 kartų daugiau nei leidžiama sužvejoti versline žvejyba užsiimantiems žvejams – sužvejoja pramogine žvejyba užsiimantys žvejai. Svarbu, kad šie laimikiai būtų deklaruojami ir įtraukti į išteklių modelius, o prireikus būtų imtasi priemonių pramoginei žvejybai suvaldyti.

Kai kurie smulkiosios žvejybos atstovai rekomenduoja ir toliau tęsti nukrypti leidžiančių nuostatų taikymą smulkiosios žvejybos laivams, kurį 2023 m. patvirtino Taryba⁶⁰, 2025 m. silkių žvejybai 22–24 pakvadračiuose.

OIG narių grupė⁶¹ **rekomenduoja**, kad šių išteklių 2025 m. BLSK būtų lygus nuliui. Jie taip pat rekomenduoja parengti atkūrimo planą, kuris užtikrintų greitą išteklių atsigavimą virš B_{MSY} ribos bei įgyvendinti papildomas priemones, skirtas

⁵⁶ Nacionaliniai žuvų produktų gamintojų rūmai Lenkijoje

⁵⁷ LIFE

⁵⁸ „BalticWaters“, Baltijos upinių lašišų asociacija, CCB, EAA, FANC, Žuvininkystės sekretoriatas, WWF.

⁵⁹ Švedijos pelaginės žvejybos federacija PO (SPFPO)

⁶⁰ Taikant nukrypti nuo pirmojo punkto leidžiančias nuostatas, žvejybos kvota yra leidžiama Sąjungos žvejybos laivams, kurių bendrasis žvejybos ilgis nesiekia 12 metrų su žiauniniais ir vertikaliaisiais tinklaičiais, užtvėriamaisiais tinklais arba kapeliais. Tokių žvejybos laivų savininkai turi užtikrinti, kad jų žvejybinę veiklą bet kuriuo metu galėtų stebėti kompetentingos valstybės narės kontrolės institucijos. [2023 m. lapkričio 20 d. Tarybos reglamentas \(ES\) 2023/2638, kuriuo nustatomos tam tikrų žuvų išteklių ir žuvų išteklių grupių žvejybos Baltijos jūroje galimybės ir iš dalies keičiamas Reglamentas \(ES\) 2023/194, kiek tai susiję su tam tikromis žvejybos galimybėmis kituose vandenyse \(europa.eu\)](#)

apsaugoti ir atkurti žinomas nerštavietes ir jauniklių augimo teritorijas, kaip nurodyta ICES rekomendacijoje. Jie ragina taikyti papildomus rajono ir (arba) laiko apribojimus silkių žvejybai rytinėse Šiaurės jūros dalyse 4a, 4b ir 3a kvadratuose, nes žvejojant silkes Šiaurės jūroje neišvengiamai bus pagautos ir vakarinės Baltijos jūros dalies silkės.

Šprotai 22–32 pakvadračiuose

Kai kurie žvejybos atstovai⁶² rekomenduoja nustatyti 2025 m. ES BLSK 201 000 tonas, perkeltiant 2024 m. BLSK.

Kai kurie žvejybos atstovai⁶³ rekomenduoja 2025 m. taikyti 169 131 t BLSK (MAP F_{upper}). Atsižvelgiant į Rusijai tenkančią dalį (10,08 %), ES BLSK būtų 152 083 t. Šis BLSK atitinka ICES rekomenduojamą intervalą, o 2026 m. dėl jo SSB padidėtų 41 %. Jie pabrėžia, kad šprotų BLSK turi būti nustatyta pagal F_{MSY} aukštesnę vertę, atsižvelgiant į mišriosios žvejybos veiksnius. Žvejybos pramonė kovoja dėl išlikimo, todėl turi būti dedamos visos pastangos jai padėti.

Suomijos žvejai⁶⁴ primena, jog jaunų šprotų metų klases gaubia didelis neapibrėžtumas. Remiantis ICES rekomendacijomis, išteklių pasipildymas yra labai mažas. Tačiau šio požiūrio nepatvirtina žvejų pastebėjimai. Vadovaujantis gauta informacija, pavasario laimikyje buvo daug jaunų metų klasės žuvų, o tai parodo, kad žuvų išteklius papildo didesnės metų klasės nei apskaičiuota. Atsižvelgiant į tai, siūlomas šprotų BLSK sumažinimas (24–42 %) gali būti per didelis. Be to, galimas šprotų kvotos sumažinimas apsunkins silkių žvejybą, o šprotai taps silkių ir šprotų žvejybą ribojančiu veiksniumi.

Kai kurie Švedijos žvejybos atstovai⁶⁵ siūlo taikyti bendrąjį BLSK pagal FMSY ES MAP apatinį intervalą, nustatant 130 195 tonas. Atsižvelgiant į Rusijai tenkančią dalį (10,08 %), ES BLSK būtų 117 072 t. Be to, jie prašo panaikinti draudimą žvejoti neršto laikotarpiu, kuris buvo įvestas dėl buvusios išteklių būklės, siekiant išvengti nulinės silkių kvotos, kuri šiuo metu nėra reikalinga.

Kai kurie Lenkijos žvejybos atstovai⁶⁶ siūlo naudoti mažesnių akučių (16 mm) tinklus žvejojant šprotus pagrindiniame baseine, siekiant apsaugoti žuvų išteklių amžiaus, dydžio ir lyties struktūrą.

Kai kurie smulkiosios žvejybos atstovai⁶⁷ rekomenduoja 2025 m. šprotų ES BLSK nustatyti 73 566 tonas. Jis apskaičiuojamas pagal formulę: 0,5 F_{MSY} – 10,08 % Rusijos dalies. Jie atkreipia dėmesį į ICES rekomendacijose pateiktą prognozių neapibrėžtumą ir prašo ICES pateikti papildomus scenarijus vadovaujantis skirtingomis išteklių pasipildymo vertėmis. Šprotų BLSK kartu su siūlomu vidurinės dalies silkių BLSK, kurį sudaro 48 442 tonos, turėtų padėti išvengti žvejybą stabdančios situacijos.

OIG narių grupė⁶⁸ rekomenduoja nustatyti šprotų ES BLSK gerokai mažesnę nei F_{MSY} apatinė riba (≤ 117 071 t), atsižvelgiant į tai, kad trys pastarosios metų klasės (2021–2023 m.) yra vienos prasčiausių per laikotarpį, įvertinant mišriąją šprotų ir silkių žvejybą bei dokumentuotą klaidingą deklaravimą⁶⁹. Jie

⁶¹ „BalticWaters“, Baltijos upinių lašišų asociacija, CCB, EAA, FANC, Žuvininkystės sekretoriatas, WWF

⁶² Nacionaliniai žuvų produktų gamintojų rūmai Lenkijoje, Žuvų produktų gamintojų organizacija „Bałtyk“ Lenkija, žvejų ir žuvis perdirbėjų asociacija „Baltijos žvejas“ Lietuva, Jūros žvejų asociacijos PO, Lenkija

⁶³ Danijos žvejų PO (DFPO), Danijos pelaginės žvejybos PO (DPPO), Švedijos žvejų PO, Suomijos žvejų asociacija (FFA), Suomijos žvejybos asociacijų federacija, Estijos žvejų asociacija, EFFOP ⁶⁴ Suomijos žvejų asociacija (FFA), Suomijos žvejybos asociacijų federacija

⁶⁵ Švedijos pelaginės žvejybos federacija PO (SPFPO)

⁶⁶ Nacionaliniai žuvų produktų gamintojų rūmai Lenkijoje

⁶⁷ LIFE

⁶⁸ „BalticWaters“, Baltijos upinių lašišų asociacija, CCB, EAA, DAFV, FANC, Žuvininkystės sekretoriatas, WWF ⁶⁹ ICES. 2024. Šprotai (Sprattus sprattus) 22–32 pakvadračiuose (Baltijos jūroje). ICES patariamojo komiteto ataskaitoje, 2024 m. ICES rekomendacija, 2024 m., spr.27.22-32. <https://doi.org/10.17895/ices.advice.25019687>

rekomenduoja parengti atkūrimo planą, kuris užtikrintų greitą išteklių atsigavimą virš BMSY ribos. Norint nustatyti fiksuotą šprotų BLSK, reikalingos vietos valdymo ir kitos priemonės, kuriomis būtų reaguojama į rūšių sąveiką (pvz., įvedus vietos ir laiko ribojimus). Jie rekomenduoja sustiprinti kontrolę, vykdymo užtikrinimą, stebėseną laive ir iškraunamų žuvų imčių ėmimą, siekiant užtikrinti, jog plačiai paplitęs klaidingas šprotų deklaravimas kaip silkių ir šprotų deklaravimas kaip rūšių, kurioms kvota netaikoma, pvz., europinių upinių plekšnių ir dyglių⁷⁰, daugiau nepasikartotų. Jie pabrėžia, kad neapibrėžtumas, gaubiantis Rusijos dalį, dar labiau sustiprėjo, nes ICES negavo jokios oficialios informacijos apie 2022 m. ir 2023 m. sugautus laimikius.

Lašišos 22–31 pakvadračiuose

BSAC vieningai sutaria dėl poreikio organizuoti adaptyvų ir ekosistemomis grindžiamą Baltijos jūros lašišų išteklių valdymą visuose pakvadračiuose. Ji pakartoja raginimus pradėti valdymo plano rengimo darbus.

Be to, BSAC sutaria, kad atskaitos taškai, naudojami išteklių būklei įvertinti, neturėtų būti naudojami norint nubausti valstybes nares, kurios stengiasi dėl upių atkūrimo. Reikalingi alternatyvūs arba papildomi atskaitos taškai, skirti stebėti išteklių pokyčius ir skatinti buveinių atkūrimą.

Suomijos ir Švedijos žvejybos atstovai⁷¹ rekomenduoja taikyti **nulinio** laimikio politiką vykdant mišriąją žvejybą jūroje 22–29 pakvadračiuose ir nustatyti **40 000 lašišų** bendrąjį laimikį Botnijos įlankoje ir Alandų jūroje 2025 m., vadovaujantis ICES rekomendacija.

Suomijos ir Švedijos žvejai⁷² palaiko ICES rekomendaciją, pagal kurią žvejyba jūroje būtų apribota iki esamos pakrantės žvejybos, kai vyksta migracija neršto metu (nuo gegužės pradžios iki rugpjūčio pabaigos) Botnijos įlankoje ir Alandų jūroje, o bendras jūros laimikis (verslinės ir pramoginės žvejybos) šiame rajone siektų ne daugiau nei 40 000 lašišų 2025 m. Nors lašišas galima žvejoti Suomijos ir Švedijos rajonuose, didelė dalis visos lašišų kvotos vis dar priskiriama pietinėms valstybėms narėms. Suomijos metinės lašišų kvotos dydis šiuo metu priklauso nuo kvotų, perkeltų iš pietinių Baltijos šalių, kurių šios neišnaudoja. Jos nemano, kad šis sprendimas yra tvarus ilguoju laikotarpiu.

Švedijos žvejai⁷³ sutinka ir vėl leisti lašišų žvejybą 30 pakvadratyje, nes daugelis pakrantės žvejų yra priklausomi nuo lašišų žvejybos.

Kai kurie smulkiosios žvejybos atstovai⁷⁴ rekomenduoja atnaujinti apribotą pakrantės žvejybą 29 ir 30 pakvadračiuose.

Žvejų mėgėjų atstovai⁷⁵ rekomenduoja 2025 metams priimti šias su Baltijos jūros lašišomis susijusias taisykles ir imtis šių veiksmų:

- Kiekis ribojamas iki vienos lašišos (išskyrus neseniai pradėjusias neršti) vienam žvejui per dieną į pietus nuo 59.30 šiaurės platumos žvejojantiems jūroje žvejams.
- Pramoginei žvejybai velkamosiomis ūdomis į šiaurę nuo 59.30 šiaurės platumos turėtų būti taikomas valstybių narių reglamentavimas, o ne būtinai 4 mylių riba.
- Taisyklės, pagal kurias reikalaujama iškrauti neišdarinėtus žuvis, turėtų būti taikomas tik lašišinių šeimos žuvims (lašišoms ir jūriniam upėtakiams), o ne kitoms rūšims, pavyzdžiui, lydekoms, ešeriams ir sterkams.
- Panaudoti daugiau Europos jūros reikalų, žuvininkystės ir akvakultūros fondo – EJRF – lėšų žuvų migracijos kliūtims upėse šalinti.
- Reikia priimti adaptyvų ir ekosistemomis grindžiamą lašišų išteklių valdymo planą.

⁷⁰ Šaltinis: DG-MARE 30/06/2023 Švedijos patikros ataskaita.

⁷¹ Suomijos žvejybos asociacijų federacija, Suomijos žvejų asociacija (FFA), Švedijos žvejų PO ⁷² Suomijos žvejų asociacija (FFA), Suomijos žvejybos asociacijų federacija, Švedijos žvejų PO ⁷³ Švedijos žvejų PO

⁷⁴ LIFE

⁷⁵ EAA, DAFV

Turi būti pradėta Europos mastu vykdoma programa siekiant subalansuoti Europoje vykdomą kormoranų valdymą.⁷⁶

OIG narių grupė⁷⁷ atideda savo rekomendaciją iki 2024 m. rugsėjo, kai per vasarą bus surinkta informacija apie neršiančias žuvis. Grįžtančių neršti žuvų šiuometinė prognozė nenuteikia teigiamai, o jei ši tendencija kartosis per vasarą, neturėtų būti leidžiama jokia verslinė žvejyba. Dabartinis požiūris, kuriuo vadovaujantis BLSK nustatoma kiekvienais metais, įskaitant technines BLSK reglamentų priemones, neleidžia įvesti ilgalaikio ir tvaraus išteklių valdymo. Todėl reikalingas holistinis požiūris į išteklių valdymą ir BLSK nustatymą bei atitinkamos techninės priemonės, kurios būtų įvestos vykdant naują daugiametį valdymo planą.

Lašišos 32 pakvadratyje

BSAC rekomenduoja, kad 2025 m. lašišų BLSK 32 pakvadratyje neturėtų viršyti **9 440 lašišų**. Tai atitiktų **8 118 lašišų**⁷⁸ iškrautą ir komerciniams tikslams skirtą kiekį, apie kurį pranešta. Be to, **OIG narių grupė**⁷⁹ siūlo:

- nežvejoti jokių laukinių lašišų Suomijos įlankoje. Suomijos įlankoje lašišas galima žvejoti tik tokiais žvejybos įrankiais, kurie, kaip įrodyta, nedaro žalos į laisvę paleidžiamoms laukinėms lašišoms;
- Suomijos įlankos lašišos susimaišo su pagrindinio baseino lašišų ištekliais jūroje. Siekiant apsaugoti Suomijos įlankos išteklius, mišrių išteklių žvejyba jūroje turi būti sustabdyta;
- dabartinis požiūris, kuriuo vadovaujantis BLSK nustatoma kiekvienais metais, įskaitant technines BLSK reglamentų priemones, neleidžia įvesti ilgalaikio ir tvaraus išteklių valdymo. Todėl reikalingas holistinis požiūris į išteklių valdymą ir BLSK nustatymą bei atitinkamos techninės priemonės, kurios būtų įvestos vykdant naują daugiametį valdymo planą.

---

⁷⁶ EAA, DAFV

⁷⁷ „BalticWaters“, Baltijos upinių lašišų asociacija, CCB, EAA, FANC, Žuvininkystės sekretoriatas, WWF

⁷⁸ Suomijos žvejybos asociacijų federacija, Suomijos žvejybos asociacija (FFA), Švedijos žvejų PO

⁷⁹ „BalticWaters“, Baltijos upinių lašišų asociacija, CCB, FANC, Žuvininkystės sekretoriatas, WWF